

třovatí hrubou nedbalostí dráhy po případě předností stanice určení, jehož povinností nebylo, aby zkoumal i platební schopnost příjemce zboží.

Čís. 16478.

Člen stavebního družstva, který složil stavební zálohu na byt, odpovídající velikosti a jakosti určitého bytu, jest oprávněn se domáhati na družstvu vrácení toho, oč zaplatil více na záloze, najal-si se souhlasem družstva od něho později na místě dřívějšího bytu jiný byt, na který připadá menší stavební záloha než na byt dřívější.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Rv I 1188/36.)

Žalobkyně, která se stala roku 1927 členkou žalovaného stavebního a bytového družstva v P., najala si tehdy v jeho činžovním domě na K. V. byt, na který složila stavební zálohu 24.000 Kč. Roku 1933 přestěhovala se do jiného menšího bytu téhož družstva v B. Tvrdíc, že se její složená stavební záloha ztenčila konanými srážkami na 20.160 Kč a že stavební záloha připadající na její nový byt činila pouze 8.688 Kč, domáhá se vrácení difference 11.472 Kč. Soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud zamítl žalobu. Důvody: Prvý soud vyhověl žalobě, zjistiv, že podle § 23 stanov přijímá žalované družstvo úsporné zálohy pouze od těch členů, kteří hodlají nabýti vlastního rodinného domu, a že se jen ty vklady pokládají za nevypověditelnou zálohu stavební. Ježto pak není sporu o tom, že smluvci nespjedenali čekatelskou smlouvou, jest podle názoru prvního soudu vybírání stavební zálohy od člena, který nehodlá vystavěti vlastní domek, podle stanov neplatné a žalované družstvo jest povinno zažalovanou částku žalobkyni vrátiti. Odvolací soud však neshodil tento právní názor prvního soudu. Předem neobsahuje § 23 stanov žádného ustanovení, že by se jen úsporné zálohy pokládaly za nevypověditelnou stavební zálohu, takže jde o pouhou dedukci prvního soudu resp. nesprávný výklad dotčeného předpisu stanov. Stanovy obsahují sice ustanovení, že se vklad pokládá za nevypověditelnou stavební zálohu, avšak pouze tehdy, přistoupí-li družstvo ke stavbě vlastního (rodinného) domu, v kterémžto případě poukazuje § 23 stanov na další ustanovení § 2 stanov. Mezi stranami je nesporné a nepotřebuje tudíž důkazů, že žalobkyně je členkou žalovaného družstva, že si najala původně byt v činžovním domě žalovaného v P. XII., že nehodlala stavěti vlastní rodinný dům, že při uzavření nájemní smlouvy složila u žalovaného družstva hotově částku 24.000 Kč, že dala z uvedeného bytu i vkladu 6. dubna 1933 výpověď, že si pak najala od žalovaného družstva menší byt v nájemním domě v P.-B. s menším vkladem a že se žalobou domáhá vrácení rozdílu obou vkladů. Podle názoru odvolacího soudu jde v souzené věci zřejmě o stavební zálohu podle § 2 stanov, která je zásadně nevypověditelná, úrokuje se a umořuje procentuálně podle směrnice, jež ustanovuje valná hromada žalovaného družstva ve smyslu zákona o sta-

vebním ruchu, která podle § 2 rozhoduje i o možné vypověditelnosti zálohy. Poněvadž žalobkyně ani netvrdí, že by byla valná hromada její vklad (stavební zálohu) uznala za vypověditelný, není odůvodněna žaloba, kterou se domáhá jako dosavadní členka žalovaného družstva a podléhající tudíž stanovám vrácení nevypověditelné stavební zálohy.

Nejvyšší soud obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Jest nesporné, že žalobkyně, která se stala členkou žalovaného družstva, najala si roku 1927 v jeho nájemním domě na K. V. byt, na který složila stavební zálohu 24.000 Kč, a že se roku 1933 přestěhovala do jiného menšího bytu téhož družstva v B. Žalobkyně tvrdí, že se její složená stavební záloha ztenčila konanými srážkami na 20.160 Kč a že stavební záloha, připadající na její nový byt, činila pouze 8.688 Kč, domáhá se vrácení rozdílu 11.472 Kč. V souzeném sporu nejde o vypověditelnost stavební zálohy, jak míní nižší soudy, nýbrž o to, že žalované družstvo uzavřelo s žalobkyně novou nájemní smlouvu, podle níž jí pronajalo byt, na který připadá menší stavební záloha než na byt dřívější. Člen žalovaného družstva je zajisté hledíc na § 2 stanov povinen složit na byt v družstevním domě stavební zálohu, ale jen takovou, jaká na onen byt připadá, a když tedy žalobkyně se souhlasem žalovaného družstva najala si od něho místo dřívějšího bytu jiný byt, na který připadá stavební záloha menší, než složila, jest oprávněna žádati zpět to, oč více zaplatila. Kdyby měla býti záloha složená žalobkyní ponechána v neztenčené výši i na její nový menší byt, bylo by to muselo býti výslovně ujednáno. Nic takového však žalované družstvo v první stolici netvrdilo. Proti výši zažalované částky žalované družstvo také nic konkrétního v první stolici neuvedlo a také ve svém odvolání nic v té příčině nevytýkalo. Nelze tu přihlížeti k výnosu ministerstva sociální péče ze dne 4. června 1935, Cd 137-31-4/6, jímž bylo žalovanému družstvu ve smyslu vládn. nař. č. 160/1934 Sb. z. a n. poskytnuto příročí pro výplatu stavebních příspěvků, neboť bylo vydáno až po vynešení rozsudku v první stolici. Byl proto rozsudek soudu první stolice obnoven, ovšem z jiných důvodů než z těch, z nichž první soud vyhovuje žalobní prosbě, vycházel.

Čís. 16479.

Potvrdil-li odvolací soud na odvolání žalovaného rozsudek soudu první stolice o částce nepřevyšující revisní hranici (7.000 Kč), vyhověv odvolacímu návrhu potud, že se uložené plnění má státi proti vzájemnému plnění žalobcovu (proti vydání určitých věcí), není dovolání žalovaného přípustné.

(Rozh. ze dne 10. listopadu 1937, Rv I 1216/36.)

Žalující firma se na žalovaném domáhá zaplacení nedoplatku kupní ceny 1.200 Kč s přísl. za čtyři transformátory, prodané žalovanému za úhrnnou cenu 2.400 Kč, tvrdí, že žalovaný odebral pouze jeden transformátor, že zaplatil toliko 1.200 Kč a že další tři transformátory má